

✦ วิชาศิลปะ ✦

รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แผนภาพวัฒนธรรมท้องถิ่น

ผู้สอน ครูทินกร ปิ่นทอง

แผนภาพวัฒนธรรม ท้องถิ่น

กิจกรรม ของดีท้องถิ่นบ้านฉัน

ให้นักเรียนยกตัวอย่าง ศิลปะ วัฒนธรรม
ประเพณี หรือของดีที่ขึ้นชื่อของท้องถิ่นตนเอง

สิ่งที่จะได้เรียนรู้ในวันนี้

- ๑ รู้จักผลงานทัศนศิลป์ทั้ง ๔ ภาค
- ๒ รู้จักการเขียนแผนภาพและแผนผัง
- ๓ รู้จักอนุรักษศิลป์วัฒนธรรมท้องถิ่น

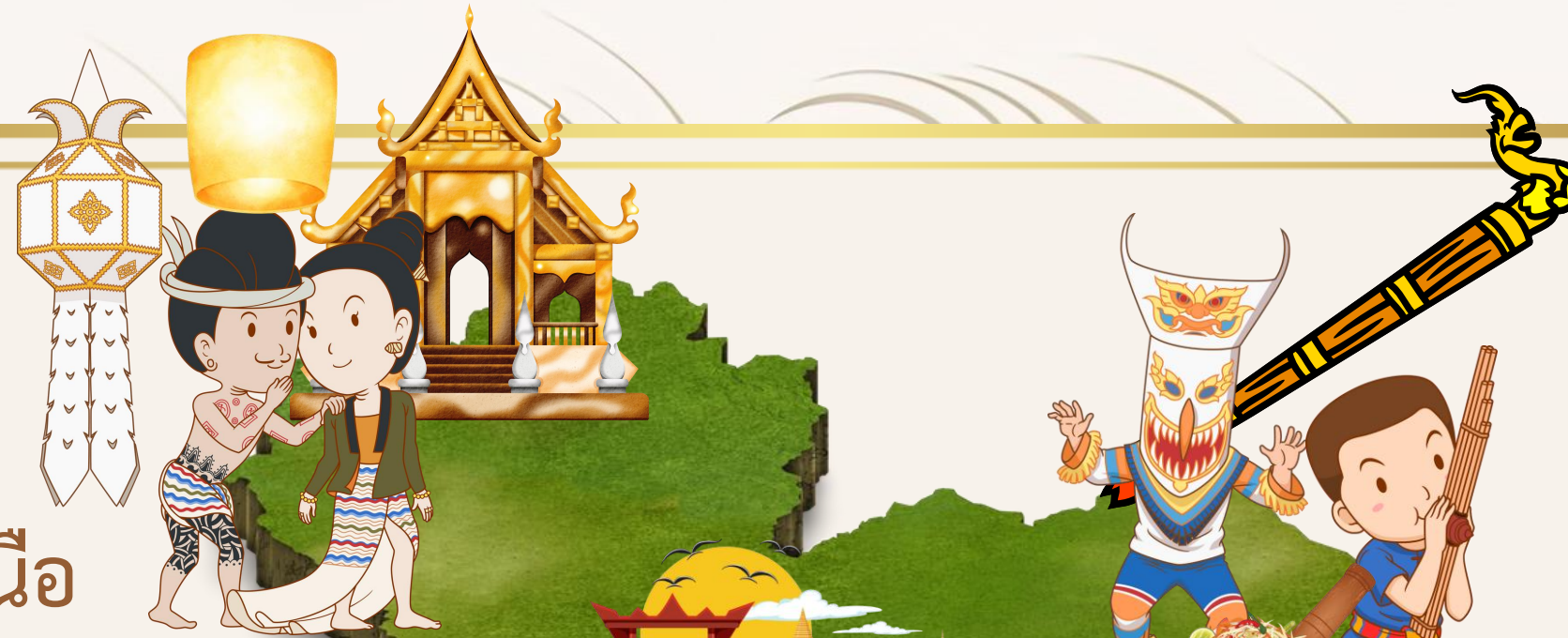

กิจกรรม

ห้องเที่ยวทั่วถิ่นแดนไทย

ภาคเหนือ

ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคกลาง

ภาคใต้

แผนที่ประเทศไทย

คำถามชวนคิด

นักเรียนเคยไปเที่ยวต่างจังหวัดหรือไม่
ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
จังหวัดที่นักเรียนเคยไป

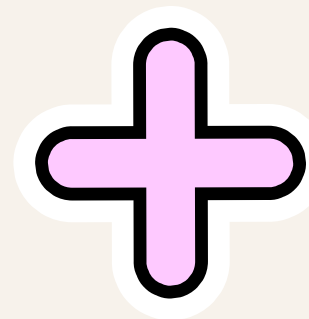
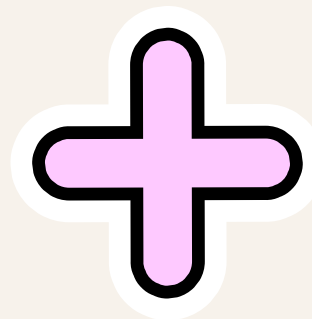

เกม

ทายชื่อจังหวัด

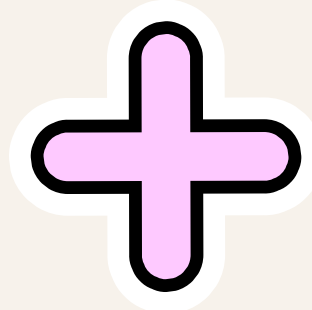
เกม ทายชื่อจังหวัด

เฉลย

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เกม ทายชื่อจังหวัด

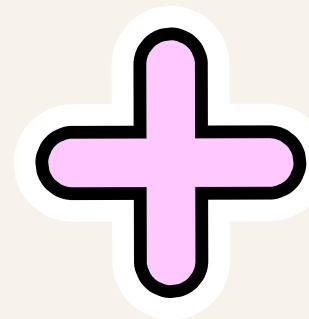
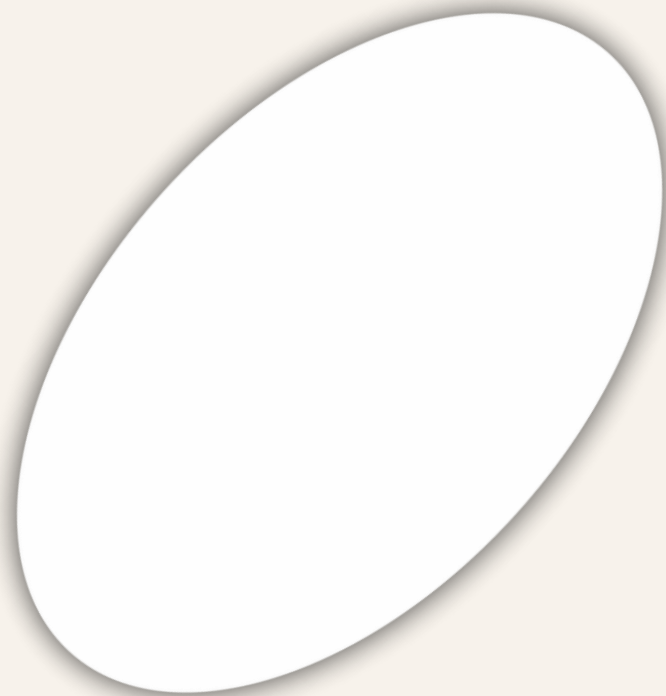
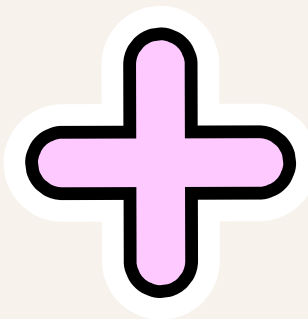
เฉลย

จังหวัดอ่างทอง

เกม ทายชื่อจังหวัด

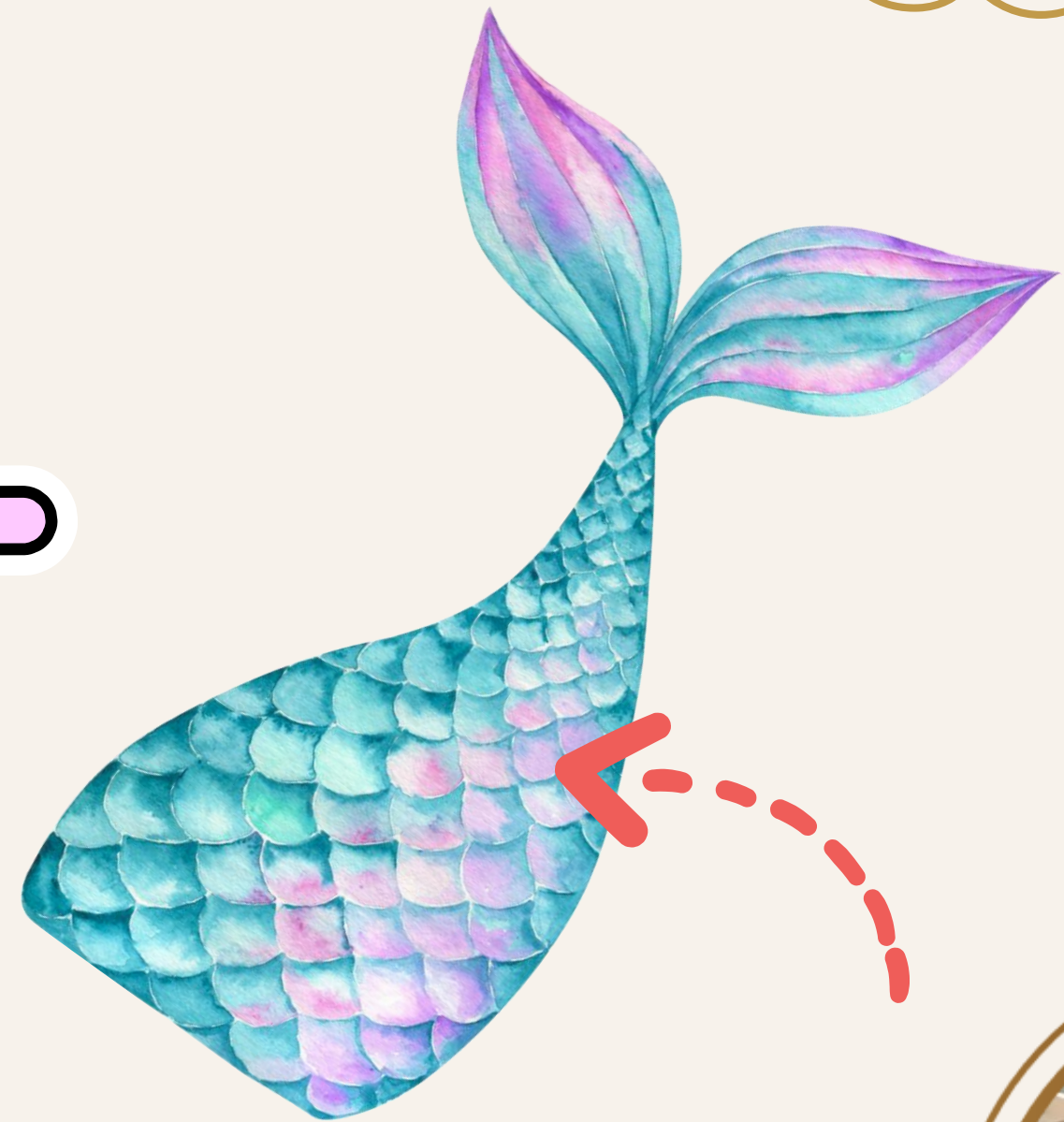
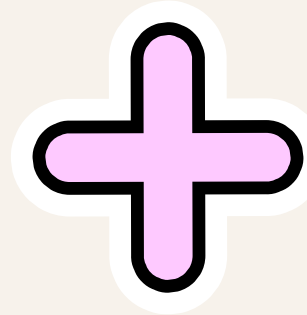
๑

เฉลย

จังหวัดบุรีรัมย์

เกม ทายชื่อจังหวัด

เฉลย

จังหวัดภูเก็ต

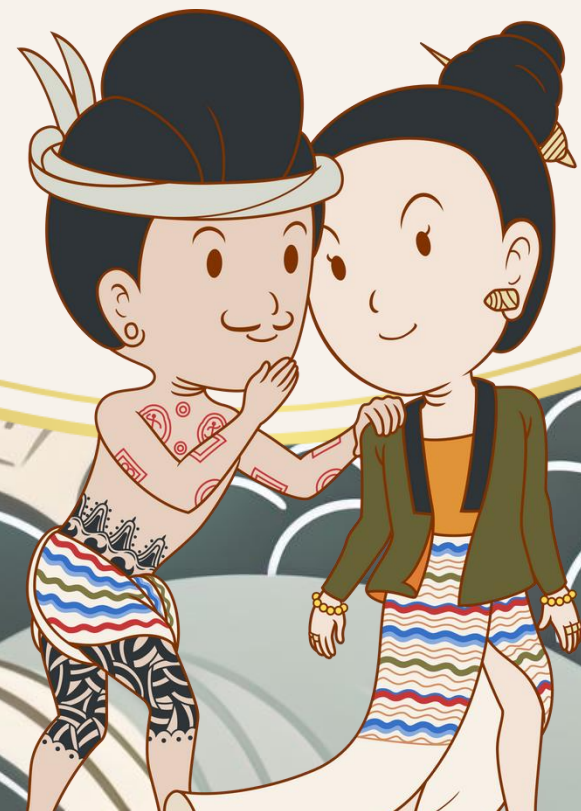
กิจกรรม แบ่งกลุ่มทัศนศิลป์ท้องถิ่น

ให้นักเรียนนำภาพผลงานทัศนศิลป์

ที่ครูแจกให้ แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม

ดังนี้

ทัศนศิลป์ ภาคเหนือ

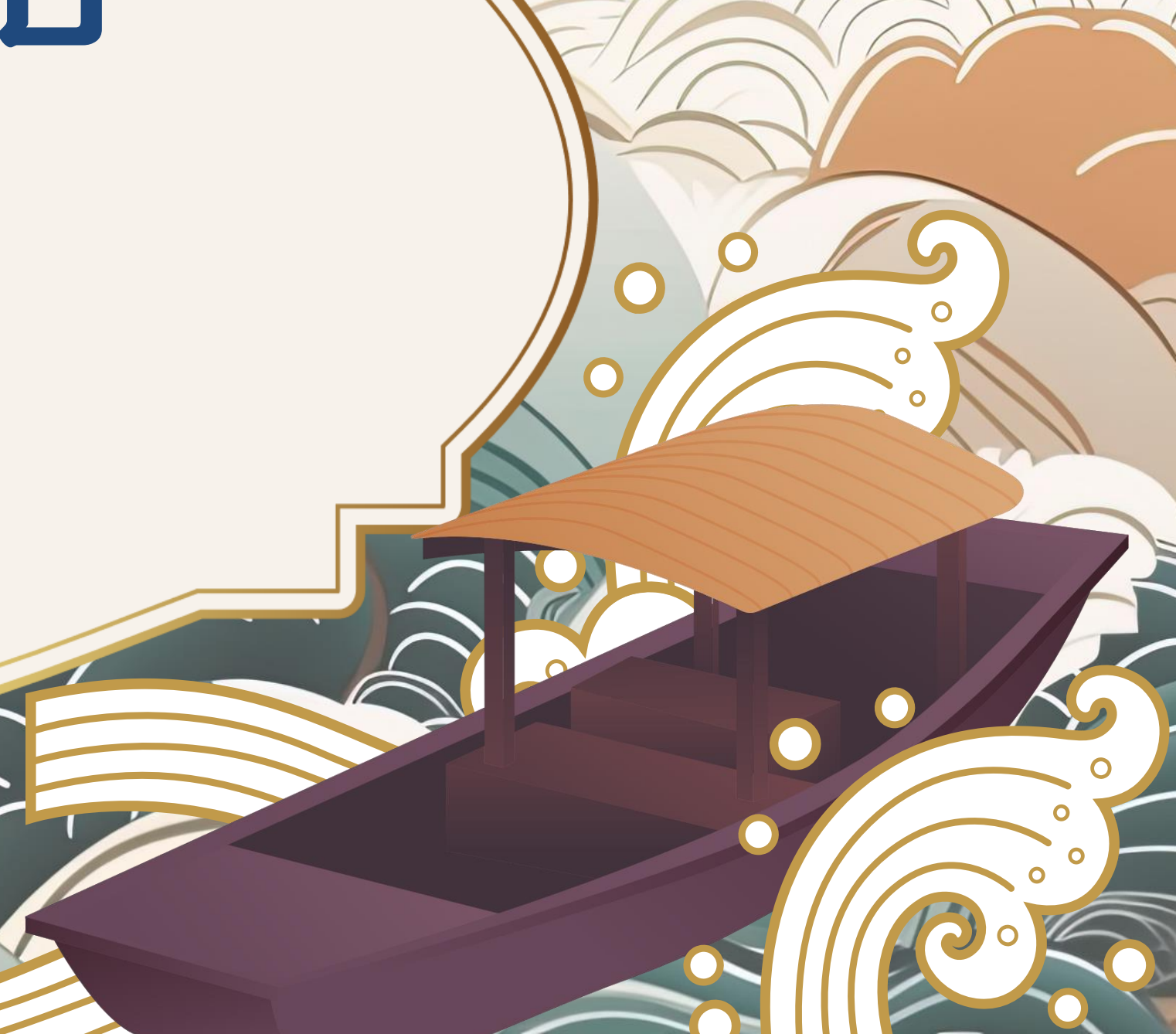
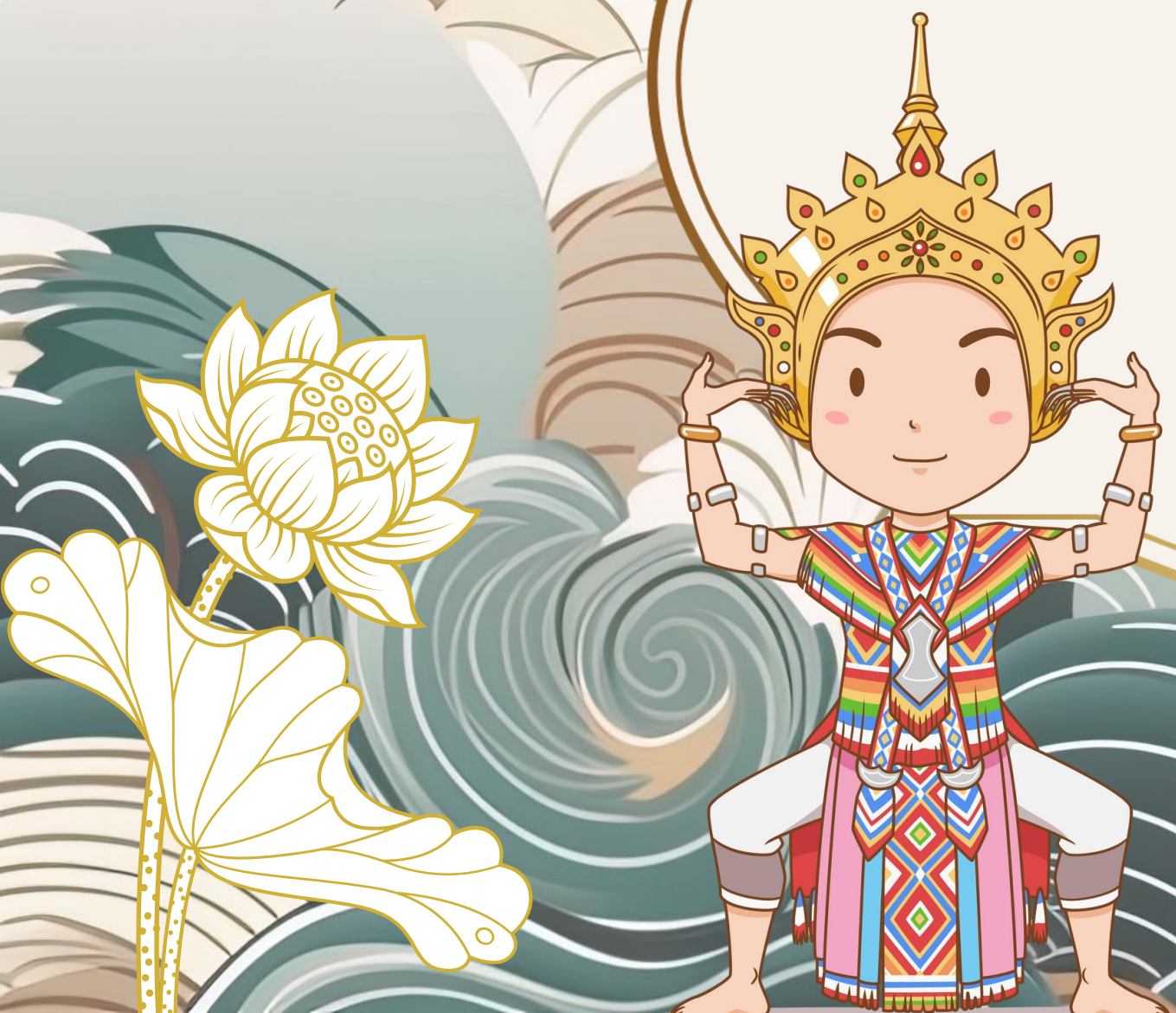
ทัศนศิลป์ ภาคกลาง

ทัศนศิลป์ ภาคอีสาน

ทัศนศิลป์ ภาคใต้

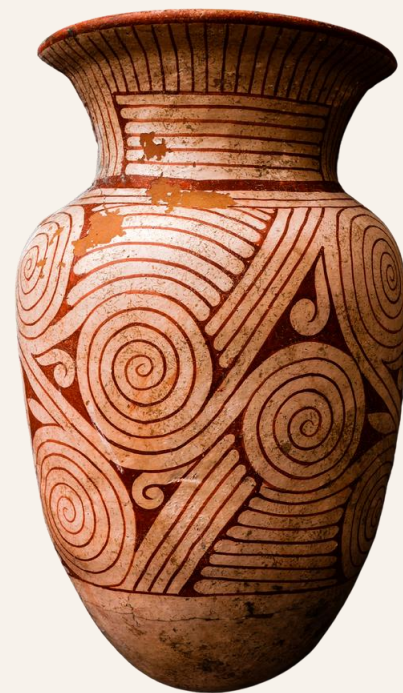

งานทัศนศิลป์ท้องถิ่นไทย

งานศิลปะในแต่ละท้องถิ่น จะมีลักษณะที่แตกต่าง
กันไปตามวัฒนธรรมประเพณีและความเป็นอยู่ของ
ผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ และมีรูปแบบต่าง ๆ เช่น
งานปั้น งานแกะสลัก งานเขียนภาพ เป็นต้น

๑.งานปั้น

เป็นผลงานศิลปะท้องถิ่นที่เราสามารถพบเห็นได้ทั่วไป โดยเฉพาะในวัดและ
ในสถานที่สำคัญของแต่ละท้องถิ่นนั้น เช่น เครื่องปั้นดินเผาของ อ.ด่านเกวียน
จ.นครราชสีมา เครื่องปั้นดินเผาที่เกาะเกร็ด จ. นนทบุรี

๒.งานแกะสลัก

งานแกะสลักที่พบในแต่ละท้องถิ่นจะมีความงดงามแตกต่างกัน ซึ่งงานศิลปะประเภทนี้มักอยู่ในพวกของประดับตกแต่งของใช้และสถานที่บางแห่ง เช่น วัด บ้านเรือน เป็นต้น

๓.งานเขียนภาพ

งานศิลปะประเภทนี้มีอยู่มากมายในท้องถิ่น เช่น ภาพเขียนผนังในวัด ซึ่งแสดงลวดลายและเล่าเรื่องในท้องถิ่นนั้น งานเขียนภาพบางท้องถิ่น สามารถสื่อเสียงให้กับท้องถิ่นจนเป็นที่รู้จักกันไป

๔.งานจักสาน

เป็นงานศิลปะที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้คนในท้องถิ่นในการนำวัสดุต่าง ๆ มาทำเป็นเครื่องจักสาน ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะและความสวยงามแตกต่างกันไป

ทัศนศิลป์ภาคเหนือ

ภาคเหนือเป็นท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมา
ยาวนาน และมีประเพณีวัฒนธรรมหลากหลาย
มีแหล่งกำเนิดงานศิลปะอยู่มากมาย เช่น แหล่งทำร่ม
บ่อสร้าง และแหล่งผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา
อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ แหล่งทำถ้วยชามตราไก่
จ.ลำปาง เป็นต้น

ทัศนศิลป์ภาคเหนือ

ร่มบ่อสร้าง

กาแล

ตุง

ทัศนศิลป์ภาคกลาง

ภาคกลาง แหล่งผลิตงานศิลปะทางภาคกลางที่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยุ้จักกันทั่วไป เช่น ตุ๊กตาดินเผา อ.บางเสด็จ จ.พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น เนื่องจากภาคกลางเป็นพื้นที่ ลุ่มแม่น้ำ ดินจึงมีความอุดมสมบูรณ์มาก

ทัศนศิลป์ภาคกลาง

หนังใหญ่

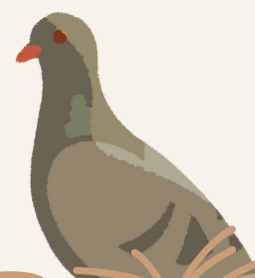

เครื่องปั้นดินเผา

เกราะเกิร์ต

ตุ๊กตาดินเผา

ทัศนศิลป์ภาคอีสาน

ภาคอีสานในท้องถิ่นนี้ มีวัฒนธรรมประเพณีที่มีความหลากหลาย มีผลงานศิลปะอยู่หลายแห่ง บางแห่งก็มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป เช่น แหล่งทำเครื่องปั้นดินเผา บ้านเชียง อ.หนองหาน จ.อุดรธานี เป็นต้น

ทัศนศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผ้าไหม

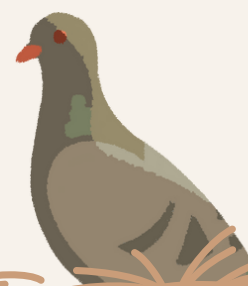

เครื่องปั้นดินเผา

บ้านเซียง

หน้ากากผีตาโขน

ทัศนศิลป์ภาคใต้

ภาคใต้ ติดกับทะเลทั้งสองฝั่ง และเต็มไปด้วยวัฒนธรรม
อันหลากหลาย ผลงานศิลปะของท้องถิ่นภาคใต้ มีชื่อเสียง
เป็นที่รู้จักอยู่หลายอย่าง เช่น การทำเรือกอลและ การทำผ้า
บาติก และการทำหนังตะลุง เป็นต้น

ทัศนศิลป์ภาคใต้

ผ้าบาติก

เรือกอและ

หนังตะลุง

กิจกรรม

จัดหมวดหมู่งานทัศนศิลป์

ให้นักเรียนช่วยกันเขียนชื่อผลงาน
ทัศนศิลป์ที่องถื่นให้ได้มากที่สุด

ทัศนศิลป์ไทย

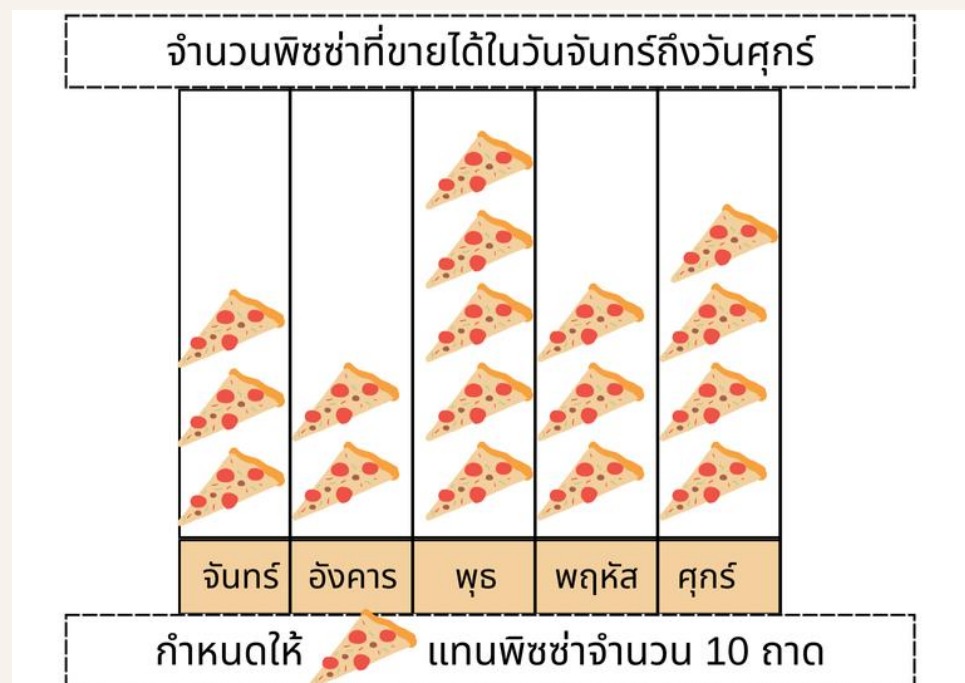
การเขียน
แผนภาพ
และแผนผัง

การเขียนแผนภาพและแผนผัง

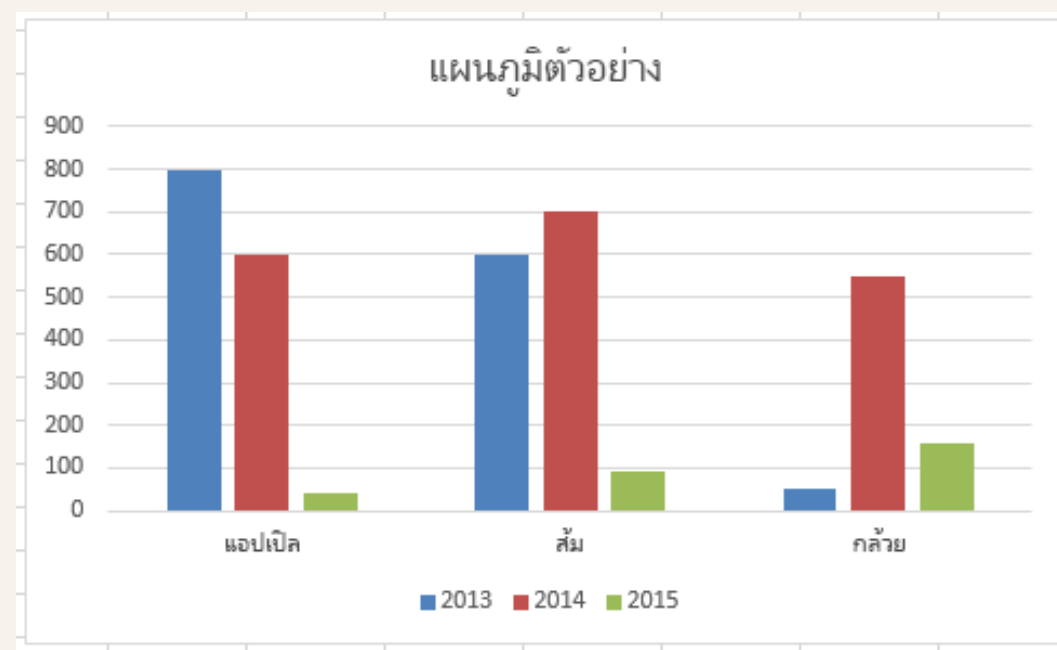
แผนภาพและแผนผังถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการประกอบคำอธิบายเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น จะใช้รูปภาพในการออกแบบโดยไม่ต้องบรรยายเป็นตัวหนังสือในปัจจุบันการสร้างแผนภาพและแผนผังนิยมใช้กันอยู่โดยทั่วไป เช่น ใช้ในการนำเสนองาน สรุปข้อมูล แสดงการเปรียบเทียบ เป็นต้น

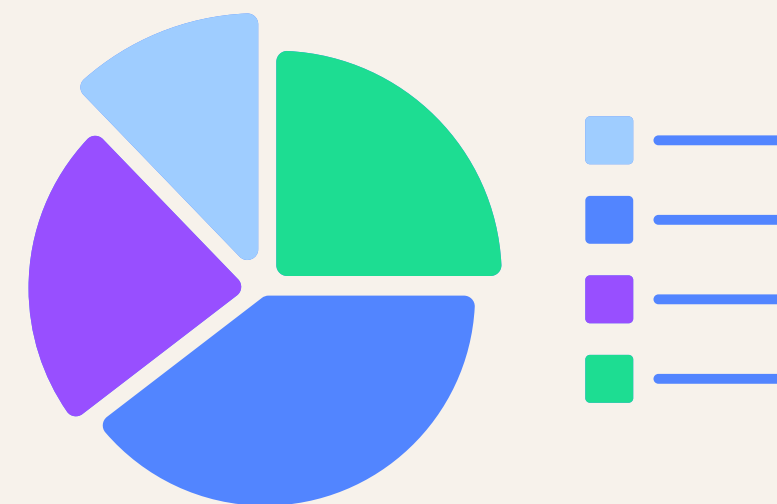
ตัวอย่างแผนภาพ

แผนภูมิรูปภาพ

แผนภูมิแท่ง

แผนภูมิวงกลม

ตัวอย่างแผนผัง

แผนผังเดินทางไกล

แผนผังครอบครัว

แผนผังก้างปลา

การเขียนผังมโนทัศน์

การเขียนผังความคิด หรือผังมโนทัศน์ (Mind map) เป็นการเอาความคิด
ในสมองของเรามาเขียนเป็นรูปลงกระดาษ ถ่ายทอดเป็นรูปร่างแบบแผนผังเพื่อ
จะได้เห็นรายละเอียดขั้นตอนความคิด หรือโครงสร้างความคิดได้ง่ายกว่า
การเขียนเป็นตัวหนังสือตามปกติ ช่วยให้สะดวก ประหยัดเวลา เพราะมีภาพ
ชัดเจน

กิจกรรม สร้างสรรค์ใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓

เรื่อง ผังมโนทัศน์วัฒนธรรมท้องถิ่น

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ผังมโนทัศน์วัฒนธรรมท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง องค์ประกอบศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง แผนภาพวัฒนธรรมท้องถิ่น
รายวิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำวัฒนธรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้มาวาดเป็นแผนผังมโนทัศน์ ออกแบบให้เข้าใจง่าย ถูกต้อง และสวยงาม

ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้		
ประเพณีเป็ง	บุญบั้งไฟ	อุมพระค่าน้ำ	ผีตาโขน	เรือกอนระ	
แกงไตปลา	แกงฮังเล	ลาบ	ต้มยำ	ซีกพระ	ร่มบ่อสร้าง
ตุ๊กตาชาววัง	พ็อนเงี้ยว	โปงลาง	หนังใหญ่	หนังตะลุง	

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

๕ ชั้นปฏิบัติกิจกรรม

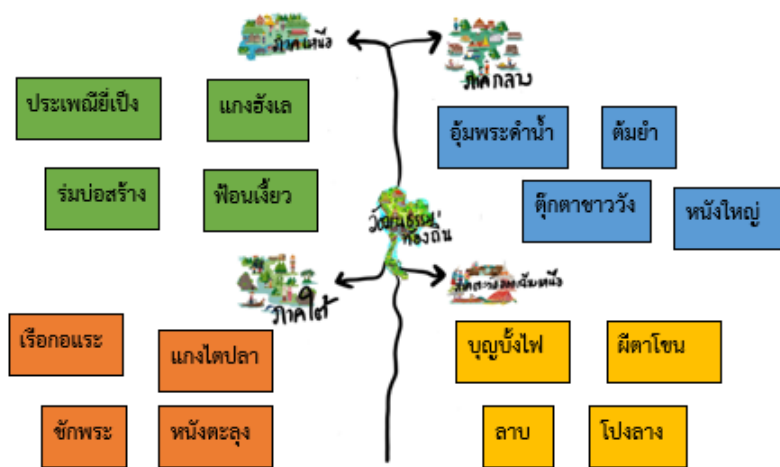
๑. ครูปลายทางให้เตรียมใบงาน เขียนชื่อ ชั้น เลขที่ ให้เรียบร้อย
๒. ให้นักเรียนเขียนแผนผังวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ถูกต้อง
๓. ครูปลายทางคอยให้คำแนะนำการเขียนผังมโนทัศน์
๔. นักเรียนลงมือสร้างสรรค์ผลงานจากนั้นนำเสนอผลงาน

เฉลย ใบงาน

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง ผังมโนทัศน์วัฒนธรรมท้องถิ่น
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง องค์ประกอบศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง แผนภาพวัฒนธรรมท้องถิ่น
 รายวิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำวัฒนธรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้มาวาดเป็นแผนผังมโนทัศน์ ออกแบบให้เข้าใจง่าย ถูกต้อง และสวยงาม

ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้
ประเพณีฮีตสิบ	บุญบั้งไฟ	อุ้มพระดำน้ำ	ผีตาโขน
แกงไตปลา	แกงฮังเล	ลาบ	ต้มยำ
ตึกตาวาวว้าง	พืชน้ำ	โปงลาง	หนังใหญ่

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

สรุปบทเรียน

คติสอนใจวันนี้

“ศิลปะไม่ได้มีไว้ให้เข้าใจ
แต่มีไว้ให้รู้สึก”

อ.ถวัลย์ ดัชนี

บทเรียนครั้งต่อไป

สาระ ดนตรี

สิ่งที่ต้องเตรียม

สมุด และอุปกรณ์การเรียน

